

**Republika e Kosovës • Republika Kosovo • Republic of Kosovo
Institucioni i Avokatit të Popullit • Institucija Ombudsmena • Ombudsperson Institution**

Priština, dana 9. oktobra 2019. godine

G. Bahri Hyseni, predsedavajući
Tužilački savet Kosova
Ul. "Luan Haradinaj". br. 16/1
Zona II. Kategorija II

PISMO PREPORUKE

Žalba br. 448/2019

NVO "ADMOVERE"

protiv

Tužilačkog saveta Kosova

Poštovani g. Hyseni,

Institucija Ombudsmena (IO), je u skladu sa članom 16. stav 1. Zakona br. 05/L-019 o Ombudsmanu, i u skladu sa članom 10. Zakona br. 03/L-215 o uvidu u javnim dokumentima¹, dana 23. maja 2019. godine, primio žalbu gđe. Rina Kika u svojstvu ovlašćene zastupnice nevladine organizacije "ADMOVERE", koja je podneta protiv Tužilačkog saveta Kosova (TSK).

Prema dobijenim informacijama saznaje se da NVO "ADMOVERE" radi na sastavljanju izveštaja „Profesori naspram zakona” čija je namera da dođe do podataka kako se administriraju slučajevi iz pravnog sistema, kada su osumnjičeni, okrivljeni ili osuđeni profesori Univerziteta Prištine. Takođe, cilj izveštaja je da se prikupljaju svi podaci o tome da li se preduzimaju mere protiv akademskog osoblja za kršenje Kodeksa etike UP-a. Dana 14. februara 2019. godine, NVO "ADMOVERE" je realizovala susret sa predstavnicima TSK u vezi sa projektom i pristupom potrebnim podacima, i tom prilikom TSK je obećao da će se angažovati za obezbeđenje traženih podataka na ovom sastanku. S tim u vezi, dana 21. februara 2019. godine NVO „ADMOVERE“ obratila se TSK-u sa zahtevom za pristup javnim dokumentima/statističkim podacima za svaku godinu, od posle rata, za akademsko osoblje UP-a. Međutim, do dana podnošenja žalbe u IO-u, NVO „ADMOVERE“ nije dobila odgovor na zahtev za pristup javnim dokumentima.

Dana 18. juna 2019. godine, Ombudsman se obratio pismom TSK i tražio od njega informacije o radnjama koje je TSK preduzeo ili planira da preduzme, kako bi odgovorio

¹ Zakon br. 06/L-081 o pristupu javnim dokumentima je stupio na snagu dana 19 jula 2019. godine, a zahtev od žaliteljke je podnet pre stupanja na snagu novog zakona.

NVO-u „ADMOVERE“ na pitanja koja su upućena dana 21. februara 2019.

Dana 1. jula 2019. godine, Ombudsman je dobio odgovor od TSK-a, kojim je obavešten da su statistički podaci koje je tražila NVO „ADMOVERE“ veoma specifični i da je za tužilački sistem trenutno nemoguće da iste podatke klasifikuje u tom obliku u trenutnom sistemu prikupljanja statistika. Dalje TSK je naveo da se takav zahtev može podneti tek nakon uvođenja u funkciji sistema CMIS-a. Ovu informaciju prema TSK-u, isti je dao i predstavnicima NVO „ADMOVERE“ na zajedničkim sastancima. Međutim, NVO „ADMOVERE“ nije dobila pismeni odgovor od TSK-a.

Iz gore navedenog i u pogledu rešavanja zahteva NVO „ADMOVERE“, Ombudsman ističe da Ustav Republike Kosova (u daljem tekstu: *Ustav*), u članu 41, stavu 1, definiše pravo na pristup javnim dokumentima, po kome. *“Svako lice uživa pravo pristupa javnim dokumentima.”* Dok u stavu 2, istog člana definiše se: *“Dokumenta koje poseduju javni i državni organi, su javna, osim onih kojima je pristup zakonom ograničen, zbog privatnosti, poslovnih tajni ili informacija koje su klasifikovane kao poverljive.”* Duh člana 41 Ustava je prosleđen takođe u članu 1, ZPJD-a, prema kojem: *“Ovaj zakon garantuje svakom licu pravo, bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi, na pristup javnim dokumentima, proizvedenim, primljenim, držanim ili kontrolisanim od strane javnih institucija, kao i pravo na ponovnu upotrebu dokumenata javnog sektora.”*

Ombudsman dalje skreće pažnju na praksu ESLJP-a gde član 53 Ustava predstavlja osnovu za tumačenje ljudskih prava zagwarantovanih Ustavom. U svojoj presudi u predmetu *Stell i Morris protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, od 15. maja 2005. godine, ESLJP između ostalog, smatra da bi u jednom demokratskom društvu i male i neformalne grupe trebale biti u mogućnosti da obavljaju svoje aktivnosti na efikasan način i da postoji snažan javni interes koji spoljnim grupama i pojedincima omogućava da doprinesu javnoj raspravi davanjem informacija od opšteg interesa (stav 89).²

Ombudsman smatra da je interes za informisanje javnosti o tome kako pravosudni sistem rešava slučajeve, gde su osumnjičeni, optuženi ili osuđeni profesori Univerziteta Prištine, od suštinskog značaja za promovisanje i jačanje demokratije i pravilno funkcionisanje pravosudnog sistema. U tom pogledu civilno društvo i mediji takođe igraju važnu ulogu.

Polazeći od osnovnih principa prava na pristup javnim dokumentima, proisteklih iz ZPJD (član 4), propisano je da pravo na pristup javnim dokumentima svakog lica, kao i garantovanje i ispunjavanje ovog prava od strane javnih institucija predstavlja jedan od temelja demokratskih i transparentnih institucija (stav 1). Budući da član 11. ZPJD predviđa: *„Zahtevi za pristup javnim dokumentima, ili za ponovnu upotrebu javnih dokumenata se tretiraju brzo i po principu objektivnosti i nepristrasnosti prema relevantnom Zakonu o opštem upravnom postupku.”*

Ombudsman takođe smatra da bi u ovom slučaju TSK trebao da postupi u skladu sa članom 13 stav 2 Zakona br. 03/L-215 o uvidu u javnim dokumentima, kojim je propisano da podnosilac zahteva ima pravo da, nakon podnošenja zahteva dobije obrazloženu odluku od javne institucije u vezi sa odbijanjem, i donese rešenje u kome se navode razlozi za odbijanje pristupa javnim dokumentima. Odnosno, stupanjem na snagu Zakona br. 06/L-081 o pristupu

² Slučaj *Stell and Morris v The United Kingdom*, (Aplikacija br. 68416/01, od 15 maja 2005.godine), paragraph 89.

javnim dokumentima, TSK treba da postupi u skladu sa članom 17, stavove 7 i 8 ovog zakona.

Na osnovu svega što je gore navedeno, Ombudsman

PREPORUČUJE

Tužilačkom savetu Kosova

- ***Da razmotri zahtev NVO“ADMOVERE” za pristup javnim dokumentima da odgovori u skladu sa Zakonom br. 06/L-081 o pristupu javnim dokumentima***

U skladu sa članom 132, stav 3 Ustava Republike Kosovo („*Bilo koji drugi organ ili institucija, koja sprovodi legitimnu vlast u Republici Kosovo je dužna da odgovori na zahteve Ombudsmana i da mu/joj predstavi sva dokumenta i informacije koje su od njega zatražena u saglasnosti sa zakonom*“) i člana 28 Zakona br. 05/L-019 o Ombudsmanu („*Autoriteti, kojima je Ombudsman uputio preporuke, zahtev ili predlog za preduzimanje konkretnih mera, [...] treba da odgovore u roku od trideset (30) dana. Odgovor treba da sadrži razloge u pisanoj formi o preduzetim radnjama u vezi navedenog pitanja*“), ljubazno vas molimo da nas informišete o radnjama koje ćete preduzeti u vezi sa ovim pitanjem.

S poštovanjem,

Hilmi Jashari

Ombudsman

Kopija: G. Lavdim Krasniqi, direktor Sekretarijata Tužilačkog saveta Kosova